NORAKSTS
Lieta Nr.A420456912
A04569-12/19

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2012.gada 17.septembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese A.Kovaļevska,
tiesnese L.Paegļkalna,
tiesnese I.Višķere,

piedaloties pieteicējam *G.Z. (G.Z.)*, pieteicēja pārstāvei *D.A.*, pieteicēja juridiskās palīdzības sniedzējam zvērinātam advokātam Andrejam Melnalksnim un

atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Patvēruma lietu nodaļas pārstāvim *M.K.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *G.Z.* (*G.Z.*) pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2012.gada 5.janvārī Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldē tika saņemts Pakistānas Islāma Republikas pilsoņa *G.Z. (G.Z.)* iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusu piešķiršanu.

[2] Ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk arī – Pārvalde) Patvērumu lietu nodaļas (turpmāk arī – atbildētāja) 2012.gada 3.maija lēmumu Nr.24/BD-653/155 (turpmāk arī – Lēmums) nolemts atteikt *G.Z.* piešķirt bēgļa un alternatīvo statusu Latvijas Republikā.

Lēmumā norādīts sekojošais:

[2.1] 2012.gada 5.janvārī notikušajā sākotnējā aptaujā un 2012.gada 24.janvārī notikušajās pārrunās pieteicējs norādījis turpmāk minēto:

[2.1.1] Pieteicējs dzimis 1980.gada 4.martā, ir Pakistānas Islāma Republikas pilsonis, reliģiskā piederība – musulmanis. Pieteicējam ir bakalaura grāds datoru zinātnē, strādājis Pakistānā par privātu datoru inženieri un Zviedrijā par datoru projektu izstrādātāju, kā arī apkopēju *„/Nosaukums/”*.

[2.1.2] Pieteicējs ir šķīries, bērnu nav. Pieteicēja bijusī sieva ir Latvijas Republikas pilsone *D.L.* Laulība tika noslēgta 2010.gada 4.janvārī Zviedrijā. Ar Pārvaldes Uzturēšanās atļauju nodaļas 2011.gada 9.februāra lēmumu Nr.1086 pieteicējam anulēta uzturēšanās atļauja Latvijas Republikā sakarā ar noslēgto fiktīvo laulību.

[2.1.3] Pieteicējs nav dienējis, sodāmības nav, politiskās aktivitātes nav.

[2.1.4] Pēdējo 5 gadu laikā pieteicējs ir uzturējies Zviedrijā, tur arī studējis. Pieteicējam bija uzturēšanās atļauja Zviedrijā no 2006.gada līdz 2008.gadam. 2010.gadā pieteicējs izceļoja uz Latviju, lai studētu */izglītības iestāde/*.

[2.1.5] No izcelsmes valsts pieteicējs izceļoja legāli 2006.gada 21.septembrī uz Zviedriju, tur studēja */izglītības iestāde 2/*. Pieteicējs devās studēt uz Eiropu, jo Pakistānā sākās politiskās problēmas. 2010.gadā *G.Z.* ieceļoja Latvijas Republikā sakarā ar mācībām un to, ka sieva bija latviete. Pieteicējs uzturējās Latvijā 7 mēnešus, bet pēc tam viņa uzturēšanās atļauja tika anulēta. 2011.gada februārī pieteicējs atgriezās Zviedrijā, kur uzturējās pie drauga *A.A.* 2011.gada jūnijā pie pieteicēja ieradās policija un ievietoja viņu *„/Nosaukums/”* slēgtā tipa centrā. 2012.gada 5.janvārī pieteicējs tika atpakaļuzņemts no Zviedrijas. Pieteicējs lūdza patvērumu Zviedrijā, kur viņam tas tika atteikts.

[2.1.6] Pieteicējs 2012.gada 5.janvārī pieprasīja patvērumu Latvijas Republikā sakarā ar draudiem no radinieka *M.O.* (pieteicēja mātes brālis), kas liek viņam stāties piespiedu laulībā ar sievieti, kurai pieteicējs reiz apsolījis to precēt. Ja tas netiks izdarīts, pieteicējs tiks nogalināts. Ja Pakistānā atsakās

precēties pēc tam, kad tas ir apsolīts, tas ir liels negods visai ģimenei. *M.O.* ir ietekmīgs partijas *„/Nosaukums/”* biedrs, kurš var izrīkot daudzus cilvēkus. Islāms neuzliek pieteicējam stāties piespiedu laulībā ar *R.B.*, šī tradīcija ir pašu cilvēku izdomāta.

[2.1.7] Pēc tam, kad pieteicējs apprecējās Eiropā, *M.O.* kopā ar vairākiem bruņotiem cilvēkiem ieradās pie pieteicēja vecākiem un draudēja, ka tad, kad pieteicējs atgriezīsies Pakistānā, viņš tiks nogalināts par to, ka netur solījumu precēt *R.B.*

Draudus pašam pieteicējam pieteicēja mātes brālis izteica jau 2002.gadā, kad pieteicējs aizbrauca uz Islamabadu, un turpināja tos izteikt līdz 2006.gadam, kad pieteicējs devās uz Eiropu ar studenta vīzu. Tad, kad pieteicējs bija Eiropā, *M.O.* vairākkārt telefoniski pieteicējam pavēlēja atgriezties dzimtenē, kā arī draudēja izrēķināties ar viņa vecākiem. Pieteicējs nomainīja savu telefona numuru, pēc tam pieteicēja mātes brālis vairs nezvanīja.

[2.1.8] Pieteicēja attiecības ar sievu *D.L.* ir sarežģītas, bet viņi nav oficiāli šķīrušies. Pieteicējs vēlas turpināt attiecības ar sievu.

[2.2] Izvērtējot lietas materiālus atbilstoši Patvēruma likuma 16.panta ceturtajā daļā noteiktajam, atbildētāja konstatējusi, ka pieteicējs iesniegumu par patvērumu iesniedzis pēc Latvijas Republikas robežas šķērsošanas atpakaļuzņemšanas procedūrā no Zviedrijas, lai gan pieteicējam bija iespēja pieprasīt patvērumu jau no 2006.gada, kad pieteicējs ieceļoja Eiropas Savienības teritorijā.

[2.3] Pieteicējs nav sniedzis dokumentus, kas apliecinātu viņa izklāstīto informāciju par pagātnē bijušo vai nākotnē iespējamo vajāšanu.

[2.4] Pieteicēja sniegtie paskaidrojumi ir ticami, nesatur pretrunas un ir atbilstoši Pārvaldes rīcībā esošajai informācijai.

[2.5] Izanalizējot izcelsmes valsts informāciju par organizētajām laulībām, atbildētāja nonākusi pie secinājuma, ka tā ir gadu simtiem sena prakse un Pakistānā vairāk kā 80% laulību tiek noslēgtas šādā veidā. Atteikums precēties var tikt uztverts kā goda aizskārums. Vienīgais veids kā godu var atgūt ir vainīgā cilvēka sodīšana, tajā skaitā arī nogalināšana.

2004.gada Pakistānas Krimināllikuma *(Amendment)* Akts nodrošina sievietēm aizsardzību pret slepkavībām, kas notiek, lai aizstāvētu dzimtas vai kopienas godu. Goda slepkavību izdarītāji ļoti reti tiek sodīti par izdarīto pārkāpumu. Īpaši izplatītas goda slepkavības ir lauku teritorijās, kur notiek arī ķermeņu kropļošana.

Statistika par goda slepkavībām laika periodā no 2004.gada līdz 2011.gadam liecina, ka šajās slepkavībās bojā gājušo skaits ir palicis nemainīgi liels, jo katru gadu notiek aptuveni 1000 slepkavības, taču cilvēktiesību

organizācijas vēsta, ka precīzāki dati nav zināmi, jo lielākā daļa šo slepkavību netiek publiskotas un tās notiek ģimenes ietvaros. Goda slepkavības visbiežāk notiek Pakistānas dienvidu provincē Sindha, kur notiek vairāk kā puse no visām goda slepkavībām, augsts goda slepkavību skaits ir arī NWFP un Baločistānas provincēs, Punjabi šādas goda slepkavības tiek bieži reģistrētas lauku teritorijās.

Palielinoties talibu ietekmei Pakistānas un Afganistānas robežu tuvumā un arī tālākai izplatībai pa visu valsti, novērojams, ka sabiedrība kļūst aizvien fundamentālāka, kas arī negatīvi ietekmē sieviešu situāciju valstī un arī goda slepkavības.

Izanalizējot izcelsmes valsts informāciju saistībā ar pieteicēja bailēm kļūt par upuri goda slepkavībai, jo viņš ir atteicies precēt organizētajās laulībās paredzēto sievieti, atbildētāja ir secinājusi, ka nav informācijas, ka vīrieši ir pakļauti goda slepkavībām šī iemesla dēļ. Ir iegūta apstiprinoša informācija vien par to, ka gadījumā, ja sieviete atsakās precēties ar ģimenes izvēlēto vīrieti, tad tā var saskarties un bieži arī saskaras ar goda slepkavību, jo viņa nav pakļāvusies ģimenes gribai. Goda slepkavības piemērs vīriešu gadījumā pārsvarā ir saistīts ar laulības pārkāpšanu. Proti, izcelsmes valsts informācija liecina, ka no visām izdarītajām goda slepkavībām 70% gadījumos par upuriem ir kļuvušas sievietes, savukārt vairākums vīriešu ir kļuvuši par upuriem tāpēc, ka ir iesaistījušies attiecībās ar precētām sievietēm vai sievietēm, kuras neatbilst viņa statusam, vai nav saņemta vecāku atļauja. Šajos gadījumos pārsvarā tiem nogalināti abi sabiedrībā valdošo likumu pārkāpēji, sieviete tiek nogalināta pirmā, pēc tam vīrietim ir iespēja veikt pārrunas ar ģimeni, kurai ir nodarīts negods. Kompensācijas veidā ir iespējams atrisināt situāciju arī bez vīrieša nāves. Sievietei šādas iespējas nav.

[2.6] Pieteicējs kopš 2006.gada uzturas Eiropas Savienībā. Šajā periodā pieteicējs nav bijis Pakistānā un nav ticies ne ar onkuli, ne ar sievieti, kura viņam bija jāprec. Pieteicēja darbības no brīža, kad viņš ieradās Eiropas Savienībā līdz brīdim, kad pieprasīja patvērumu Latvijas Republikā norāda uz to, ka viņš tūlīt pēc ierašanās Eiropas Savienībā nav izmantojis iespēju lūgt patvērumu sakarā ar bailēm no vajāšanas. Pieteicējs lūdza patvērumu tikai tad, kad viņam beidzās uzturēšanās atļauja. Līdz ar to var secināt, ka pieteicējs dara visu iespējamo, lai iegūtu uzturēšanās tiesības Eiropas Savienībā.

[2.7] Pieteicējs nav sniedzis informāciju, kas ļautu secināt, ka viņš savā valstī būtu saskāries ar kādām problēmām vai vajāšanu, kas saistīta ar viņa rasi, reliģiju, tautību vai piederību kādai sociālai grupai.

[2.8] Nav pamata uzskatīt, ka Pakistānā pašreiz norisinātos plaši izplatīta vardarbība, kura izpaužas kā nepārtraukta, vispārēja un ilgstoša līmeņa vardarbība valstī. Atbilstoši izcelsmes valsts informācijai, situācija Pakistānā nav krasi mainījusies pēdējo gadu laikā, valstī saglabājušies gan gadiem ilgi nedroši reģioni, gan salīdzinoši stabili reģioni. Pēc iegūtās informācijas no Lielbritānijas ceļošanas ieteikumiem var secināt, ka Pakistānā situācija vairākos reģionos

saglabājas nestabila un pastāv lieli draudi saskarties ar bruņotu konfliktu un terorisma draudiem. Par šādām bīstamām provincēm tiek uzskatītas Afganistānas pierobežas teritorijas, kam ir tieša saistība ar Afganistānā notiekošo karadarbību. Afganistānas pierobežas bīstamās provinces ir Baločistāna, NWFP province un Federāli administrētās cilšu teritorijas *(Federal Administrated Tribal Areas FATA)*.

Kā apdraudētākās Pakistānas teritorijas tiek uzskatītas arī lielās pilsētas, piemēram, Karači, Islamabada, Lahore, Pešavar, Ravalpindi, kurās ir liela varbūtība saskarties ar demonstrācijām un teroristu uzbrukumiem.

[2.9] Pakistānā atrodas gandrīz 2 miljoni patvēruma meklētāji no Afganistānas, kas tur notiekošās karadarbības dēļ ir bijuši spiesti pamest savu izcelsmes valsti un doties bēgļu gaitās uz robežvalstīm. Līdz ar to atbildētāja secinājusi, ka Pakistānu, kā bēgšanas vietu, ir izvēlējušies daudzi Afganistānas iedzīvotāji, jo ir uzskatījuši, ka tā ir valsts, kurā varētu patverties no notiekošās karadarbības.

[2.10] Patvēruma meklētājs nav minējis, ka viņa izbraukšana no Pakistānas varētu būt saistīta ar tur esošajiem bīstamajiem reģioniem vai bailēm atgriezties Pakistānā saistībā ar tur iespējamiem terorisma draudiem, kā arī nav iegūta informācija, ka Vehari rajons, kur pieteicējs dzīvoja, saskaras ar nepārtrauktu vardarbību vai drīzumā varētu ar to saskarties.

[2.11] Saskaņā ar izcelsmes valsts informāciju Pakistānas pilsoņi, kuri ir lūguši patvērumu citās valstīs, bet ir saņēmuši noraidījumu, pēc atgriešanās Pakistānā nesaskaras ar vajāšanu vai jebkāda veida draudiem patvēruma lūguma dēļ. Pakistānas Federālā izmeklēšanas aģentūra var vērsties pie personas un to aizturēt vai nopratināt, ja persona ir atgriezta Pakistānā saistībā ar noziegumu izdarīšanu ārvalstīs vai Pakistānā. Ja persona nav izdarījusi likumu pārkāpumus, tad ieceļošana Pakistānā personai nav apgrūtināta.

[3] 2012.gada 14.jūnijā Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā saņemts *G.Z.* pieteikums, kurā pieteicējs pārsūdzējis Lēmumu.

Pieteikumā norādīts turpmāk minētais:

[3.1] Pieteicējs nevarēja Pārvaldei iesniegt dokumentus, kas pierādītu draudus pieteicēja dzīvībai, jo patvēruma lūgšanas laikā neviens no pieteicēja ģimenes locekļiem neatradās Pakistānā un nevarēja palīdzēt savākt pierādījumus. Pieteicēja brālis tikai vēlāk no Saūda Arābijas devās uz Pakistānu, lai vāktu pierādījumus pieteicēja apgalvotajam.

[3.2] Lēmumā dotas atsauces uz veciem datiem, kas sniedz tikai vispārēju priekšstatu par valsti. Lēmumā nav analizētas pieteicēja personīgās problēmas, proti, tas, ka pieteicējs dzīvoja valdības teritorijā. Reģionā, kur pieteicējs dzīvoja, ir problēmas, kas saistītas ar piespiedu laulībām, nogalināšanu goda dēļ, ko pieteicējs var pierādīt ar rakstu no vietējā laikraksta.

[3.3] Pieteicējs nelūdza patvērumu 2006.gadā, kad tikko ieradās Eiropas Savienībā, tāpēc, ka viņš baidījās no Pakistānas vajāšanas, kā arī tāpēc, ka pieteicējam jau bija uzturēšanās atļauja mācībām Zviedrijā.

[3.4] Nepamatots ir Lēmumā norādītais apgalvojums, ka Pakistānas Federālā izmeklēšanas aģentūra pieteicējam neizvirzīs nekādas apsūdzības pēc atgriešanās izcelsmes valstī. *M.O.* ir cilvēks ar lielu politisko ietekmi, viņš izmanto savu varu pretlikumīgi. Pieteicējam atgriežoties dzimtenē, *M.O.* savu varu izmantos nekavējoties, tostarp vērsīsies Federālajā izmeklēšanas aģentūrā. Ir ziņas, ka Federālā izmeklēšanas aģentūra Pakistānā nolaupa, nogalina un vajā nevainīgus cilvēkus.

[4] 2012.gada 23.jūlijā Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā saņemti atbildētājas paskaidrojumi administratīvajā lietā.

Atbildētāja neatzīst pieteikumu un papildus Lēmumā minētājai argumentācijai norāda sekojošo:

[4.1] Saskaņā ar Patvēruma likuma 25.pantu personas vajātāji vai smaga kaitējuma nodarītāji var būt izcelsmes valsts, izcelsmes valsts partijas vai organizācijas, kas kontrolē šo valsti vai būtisku tās teritorijas daļu, izcelsmes valsts grupējumi vai personas, ja ir iespējams pierādīt, ka izcelsmes valsts, tās partijas vai organizācijas vai starptautiskās organizācijas nav spējīgas vai nevēlas nodrošināt aizsardzību pret vajāšanu vai smagu kaitējumu.

Atbildētājas ieskatā, pieteicēja onkulis neatbilst nevienai no minētajām iespējamo vajātāju grupām. Pieteicējs nav norādījis, ka būtu vērsies valsts drošības iestādēs un lūdzis palīdzību. No izcelsmes valsts informācijas internetā neizriet, ka pieteicēja onkulis *M.O.* būtu pazīstams un ietekmīgs politiķis, līdz ar to pastāv pamatotas šaubas par viņa ievērojamo ietekmi. Saskaņā ar partijas *„/Nosaukums/”* interneta mājas lapā esošo informāciju, pieteicēja dzimtajā pilsētā Vehari partiju pārstāv rajona prezidents *M.I.*, ģenerālsekretārs *N.K.* un vecākais viceprezidents *A.H.* Pundžabas apgabalā nevienā no rajoniem partijas vadībā nav pieteicēja onkulis *M.O.* Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka pieteicējs tiktu vajāts Patvēruma likuma 20.panta pirmajā daļā minēto iemeslu dēļ.

[4.2] Nav pārliecinošs pieteicēja arguments par to, ka viņš nepieprasīja patvērumu Eiropas Savienībā jau 2006.gadā, jo viņam bija uzturēšanās atļauja mācībām Zviedrijā un viņš jutās drošībā. Proti, atbildētāja ir konstatējusi, ka pieteicējs arī pēc uzturēšanās atļaujas termiņa beigām turpināja nelikumīgi uzturēties Zviedrijā un arī tad nepieprasīja patvērumu. Pieteicēja rīcība norāda uz to, ka viņš jebkuriem līdzekļiem vēlas uzturēties Eiropas Savienības teritorijā un viņam nedraud vajāšanas vai smaga kaitējuma draudi. Minēto apliecina arī pieteicēja iepriekš veiktās darbības, lūdzot uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā. Turklāt pēc uzturēšanās atļaujas saņemšanas pieteicējam zuda interese par studijām */izglītības iestāde/* un viņš atgriezās Zviedrijā. Tāpat Pārvalde ņēma vērā to, ka pieteicējs no 2002.gada līdz 2006.gadam mācījās

Pakistānā, Islamabadā un nesaskārās ar minētajām darbībām no viņa onkuļa puses. Līdz ar to ir pamats uzskatīt, ka pieteicējs var droši uzturēties citā valsts teritorijā un šādos gadījumos saskaņā ar Patvēruma likuma 29.pantu bēgļa un alternatīvo statusu personai nepiešķir.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs prasījumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā minētajiem argumentiem. Pieteicējs papildus norādīja, ka viņa brālis 2012.gada aprīlī bija Pakistānā, kur viņš ir uzzinājis par aresta orderi, kas izdots par pieteicēja aizturēšanu. Onkulis ar cilvēkiem no policijas piekāva pieteicēja brāli, ko apliecina ārsta zīme. Kas brālis ieradies Pakistānā, tad policija uzreiz ieradusies pie viņa un lika nākt līdzi uz policijas iecirkni, kur sāka viņu sist un teica, ka ir dokumenti, lai viņu arestētu. Ja pieteicējs atgriezīsies Pakistānā, tad onkulis nogalināšot gan pieteicēju, gan viņa tēvu, gan arī viņa brāli. Pieteicējs arī uzsvēra, ka policija Pakistānā ir ļoti korumpēta un bieži pakļauj cilvēkus vardarbībai.

[6] Iestādes pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstiskajos paskaidrojumos minētajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi pierādījumus to kopsakarībā, atzīst, ka pieteikumu ir jānoraida.

[8] Izskatāmajā lietā pieteikums ir par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu. Izskatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai ir jāpārbauda, vai pastāv priekšnoteikumi labvēlīga administratīva akta izdošanai.

[9] Patvēruma likuma 20.panta pirmā daļa noteic, ka uz bēgļa statusu var pretendēt trešās valsts valstspiederīgais, kurš, pamatoti baidoties no vajāšanas sakarā ar viņa rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņa politiskajiem uzskatiem, atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir, un nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas pieņemt savas valstspiederības valsts aizsardzību un uz kuru neattiecas šā likuma 27.panta nosacījumi.

Tātad, lai atzītu, ka personai ir tiesības uz bēgļa statusu, tiesai ir jākonstatē, ka:

1) persona ir trešās valsts valstspiederīgais, kurš atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir;

2) persona baidās no vajāšanas;

3) personas bailes no vajāšanas ir pamatotas;

4) vajāšana ir saistīta ar personas rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņas politiskajiem uzskatiem;

5) persona nespēj vai baiļu dēļ nevēlas pieņemt savas valstspiederības valsts aizsardzību;

6) uz personu neattiecas Patvēruma likuma 27.panta nosacījumi.

[10] Pieteicējs ir norādījis, ka viņš ir Pakistānas Islāma Republikas pilsonis. Ne Lēmumā, ne arī tiesas sēdē atbildētājas pārstāvji nav apšaubījuši, ka pieteicējs ir Pakistānas Islāma Republikas pilsonis. Ņemot vērā minēto, tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicējs ir trešās valsts valstspiederīgais, kurš atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir.

[11] Vajāšanas jēdziens ir skaidrots Patvēruma likuma 21.pantā. Atbilstoši šim pantam par vajāšanu atzīstamas:

1) darbības, kas sava rakstura vai biežuma dēļ ir pietiekami smagas, lai radītu smagu cilvēka pamattiesību pārkāpumu;

2) vairākas darbības, arī cilvēktiesību pārkāpumu kopums, kas ir pietiekami smags, lai ietekmētu indivīdu šā panta pirmās daļas 1.punktā minētajam veidam līdzīgā veidā.

Pieteicējs norādīja, ka, atgriežoties Pakistānā, viņa onkulis viņu nogalinās, jo pieteicējs ir atteicies precēties ar onkuļa meitu. Tā kā persona baidās, ka viņu nogalinās, tad tas norāda uz to, ka persona baidās, ka tiks apdraudētas viņa tiesības uz dzīvību. Tiesības uz dzīvību ir garantētas Latvijas Republikas Satversmes 93.pantā, ANO Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 6.pantā un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 2.pantā. Atbilstoši ANO Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 4.pantam un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 15.pantam, atkāpšanās no šo tiesību ievērošanas netiek pieļauta pat kara vai izņēmuma stāvokļa laikā. Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka personas nonāvēšana var tikt atzīta par smagu cilvēka pamattiesību pārkāpumu.

Patvēruma likuma 25.pants paredz, ka vajātāja var būt ne tikai izcelsmes valsts, bet arī izcelsmes valsts personas. Līdz ar to arī atsevišķu personu izteiktus nonāvēšanas draudus noteiktos gadījumos varētu atzīt par vajāšanu Patvēruma likuma 21.panta izpratnē.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējs ir norādījis uz darbībām, kuras ir atzīstamas par vajāšanu Patvēruma likuma 21.panta izpratnē.

[12] Taču, lai atzītu, ka personai ir tiesības uz bēgļa statusu, nepietiek, ka persona apgalvo, ka viņa baidās no vajāšanas sakarā ar piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņa politiskajiem uzskatiem. Šādām bailēm ir jābūt pamatotām. 1951. gada 28. jūlija Konvencijas par bēgļa statusu 1.panta „A" daļā ir norādīts, ka bailēm ir jābūt labi pamatotām. Lai arī bailes ir personas

subjektīvas emocijas, bēgļa statusa iegūšanas kontekstā šīm bailēm ir jābūt arī objektīvi pamatotām. Novērtējot, vai bailes ir objektīvi pamatotas, ir jāanalizē situācija valstī, no kuras persona bēg. Lai atzītu, ka bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, nav jābūt izslēgtām visām saprātīgām šaubām par to, ka vajāšana notiks. Kā pierādīšanas standarts šajās lietās nav izmantojams arī iespējamību pārsvars. Lai atzītu, ka bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, varbūtībai, ka persona tiks vajāta, nav jābūt lielākai kā varbūtībai, ka vajāšana izraidīšanas gadījumā nenotiks. Bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, ja šādām bailēm ir saprātīgs iemesls, ja pastāv saprātīga iespēja, ka persona tiks vajāta *(UN High Commissioner for Refugees, Advisory Opinion by UNHCR on the Interpretation of the Refugee Definition, 23 December 2004, http://www.unhcr.org/refworld/docid/4551c0374.html; UN High Commissioner for Refugees, UNHCR Compilation of Case Law on Refugee Protection in International Law, March 2008, http://www.unhcr.org/refworld/docid/47dfc8e32.html)*.

Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka Pakistānā pastāv piespiedu laulības un goda slepkavības. Tāpat Iestāde neapstrīd to, ka goda slepkavību upuri ir arī vīrieši. Taču tiesa konstatē, ka vīrieši ir goda slepkavību upuri tad, ja viņi ir stājušies ārlaulības sakaros vai arī Pakistānā ir apprecējušies pret līgavas vecāku gribu *(sk., piemēram: Research Directorate, Immigration and Refugee Board of Canada. PAK101175.E Pakistan: Honour killings targeting men and women, especially in the northern areas (2001 - 2006), http://www.irb-cisr.gc.ca:8080/RIR_RDI/RIR_RDI.aspx?id=450876&l=e.)* Izpētot internetā pieejamo informāciju, tiesa neatrada apstiprinājumu tam, ka vīrieši Pakistānā tiktu nogalināti tikai par atteikšanos precēties. Tieši otrādi, kā ir norādīts Kanādas Imigrācijas un bēgļu padomes materiāla, tad gadījumos, kad vīrieši atsakās precēties ar vecāku izraudzīto līgavu, viņi tiek pakļauti lielam sabiedrības un ģimenes spiedienam un viņa ģimene var pārtraukt attiecības ar viņu. Smagākas sekas parasti tam nav *(Research Directorate, Immigration and Refugee Board of Canada. PAK103265.E Pakistan: The situation of men who refuse to participate in arranged marriages set up by their parents, http://www.irb-cisr.gc.ca:8080/RIR_RDI/RIR_RDI.aspx?id=452562&l=e)*.

Tiesa ņem vērā arī to, ka pieteicējs pats ir norādījis, ka draudi sākās 2002.gadā, kad pieteicējs devās studēt uz Islamabadu. Pieteicējs studēja Islamabadā līdz pat 2006.gadam, taču no pieteicēja paša paskaidrojumiem izriet, ka viņa tēvocis šajā laikā nekādas konkrētas darbības pret viņu nav veicis. 2006.gadā pieteicējs devās studēt uz Zviedriju, kur uzturējās līdz pat 2010.gadam. 2009.gadā pieteicējs mēģināja iegūt uzturēšanās atļauju Latvijā sakarā ar studijām */izglītības iestāde/*, taču uzturēšanās atļauja tika atteikta. 2010.gada sākumā pieteicējs stājās laulībā ar Latvijas Republikas pilsoni un 2010.gada jūnijā ieguva uzturēšanās atļauju Latvijā. 2011.gada februārī pieteicējam uzturēšanās atļauja tika anulēta, jo tika secināts, ka laulība ir fiktīva. 2011.gada februārī pieteicējs esot devies uz Zviedriju. 2011.gada jūnijā pieteicējs Zviedrijā tika aizturēts. No lietas materiāliem izriet, ka tikai tad pieteicējs lūdza

patvērumu. Līdz ar to var secināt, ka pieteicējs vairākus gadus ir uzturējies Eiropas Savienībā, taču patvērumu šajā laikā nelūdza. Arī tad, kad viņam paziņoja par uzturēšanās atļaujas anulēšanu Latvijas Republikā pieteicējs patvērumu nelūdza. Pieteicējs patvērumu lūdza tikai tad, kad Zviedrijā tika aizturēts. Ņemot vērā to, ka pieteicējs ir izglītots cilvēks, kas ilgstoši ir uzturējies Eiropas Savienībā, tiesas ieskatā nav saprotams, kāpēc pieteicējs patvērumu lūdza tikai tad, kad tika aizturēts, lai arī draudi par nogalināšanu pieteicējam izteikti jau no 2002.gada un esot saasinājušies 2010.gadā.

Ņemot vērā minēto, tiesa nepiešķir ticamību pieteicēja paskaidrojumiem un atzīst, ka pieteicēja bailes no vajāšanas nav objektīvi pamatotas.

[13] Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka nav konstatējams, ka pieteicējs pamatoti baidītos no vajāšanas sakarā ar viņa rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņa politiskajiem uzskatiem. Līdz ar to secināms, ka nav izpildījušies priekšnoteikumi bēgļa statusa piešķiršanai. Līdz ar to pieteikumu daļā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par bēgļa statusa piešķiršanu ir jānoraida.

[14] Pieteicējs ir lūdzis arī piešķirt viņam alternatīvo statusu, līdz ar to tiesai ir jāizvērtē, vai pastāv priekšnoteikumi šāda statusa piešķiršanai.

[14.1] Atbilstoši Patvēruma likuma 23.panta pirmajai daļai uz alternatīvo statusu var pretendēt trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kuram nevar piešķirt bēgļa statusu saskaņā ar šā likuma 20.panta pirmo daļu un uz kuru neattiecas šā likuma 28.panta nosacījumi, ja ir pamats uzskatīt, ka viņš pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī varētu tikt pakļauts smagam kaitējumam un šā iemesla dēļ nespēj vai nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību.

Tātad, lai atzītu, ka personai ir tiesības uz alternatīvo statusu, tiesai ir jākonstatē, ka:

1) persona ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kuram nevar piešķirt bēgļa statusu saskaņā ar Patvēruma likuma 20.panta pirmo daļu;

2) uz šo personu neattiecas Patvēruma likuma 28.panta nosacījumi;

3) ir pamats uzskatīt, ka šī persona pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī varētu tikt pakļauta smagam kaitējumam un šā iemesla dēļ nespēj vai nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību.

[14.2] Tiesa jau konstatēja, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicējs ir trešās valsts valstspiederīgais. Tiesa arī secināja, ka pieteicējam nevar piešķirt bēgļa statusu saskaņā ar Patvēruma likuma 20.panta pirmo daļu.

[14.3] Taču tiesai ir jāpārbauda arī tas, vai ir pamats uzskatīt, ka pieteicējs pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī varētu tikt pakļauts smagam kaitējumam un šā iemesla dēļ nespēj vai nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību.

[14.3.1] Patvēruma likuma 24.pants skaidro, ka smags kaitējums šā likuma izpratnē ir:

1) nāves soda piespriešana patvēruma meklētājam vai tā izpilde;

2) patvēruma meklētāja spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme pret viņu vai viņa necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana;

3) smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā.

[14.3.2] Pieteicējs pats nav norādījis kādus citus, iepriekš nevērtētus apstākļus, kas varētu būt par pamatu alternatīvā statusa piešķiršanai. Izvērtējot lietas materiālus, tiesa secina, ka nav pamata uzskatīt, ka pieteicējam būtu piespriests nāves sods. Tiesa jau secināja, ka nav ticami pieteicēja paskaidrojumi par to, ka viņa tēvocis grib viņu nogalināt. Citas informācijas par to, ka pieteicējam Pakistānā būtu piespriests nāvessods, tiesas rīcībā nav.

[14.3.3] Pieteicējs tiesas sēdē norādīja, ka Pakistānā ieslodzījuma un aizturēšanas vietās cilvēki tiek pakļauti spīdzināšanai. Tāpat pieteicējs norādīja, ka ir izdots aresta orderis par pieteicēja aizturēšanu. Līdz ar to tiesai ir jāizvērtē, vai ir pamats uzskatīt, ka pieteicējs Pakistānā tiks pakļauts spīdzināšanai.

Tiesa izpētot dažādos avotos pieejamo informāciju par Pakistānu, secina, ka ieslodzīto spīdzināšana ir vien no cilvēktiesību problēmām Pakistānā. Piemēram, Amerikas Savienoto Valstu Valsts departamenta ziņojumā ir norādīts, ka kāda nevalstiskā organizācija ir ziņojusi par 8000 spīdzināšanas gadījumiem 2011.gadā, kur spīdzināšanu veikusi policija. Tāpat šajā ziņojumā ir minēts arī tas, ka arī cietumos ir bijuši gadījumi, kad ieslodzītie ir spīdzināti vai pat nogalināti *(United States Department of State, 2011 Country Reports on Human Rights Practices - Pakistan, 24 May 2012, available at: http://www.unhcr.org/refworld/docid/4fc75a7337.html)*.

Taču, tas, ka ieslodzījumu vietās vispār ir konstatēti spīdzināšanas gadījumi, vēl pats par sevi nav pietiekams, lai secinātu, ka arī pieteicēja gadījumā pastāv konkrēti un individuāli spīdzināšanas draudi *(sal.: A.A. v. Switzerland, CAT/C/38/D/268/2005, UN Committee Against Torture (CAT), 11 May 2007, available at: http://www.unhcr.org/refworld/docid/47975afe21.html)*. Pieteicējs tiesai ir iesniedzis aresta orderi, kura autentiskumu tiesa nevar pārbaudīt. Taču iesniegtajā aresta orderī ir norādīts, ka tas ir izpildāms līdz 2010.gada 19.februārim *(lietas 83.lapa)*. Līdz ar to var secināt, ka aresta orderis, pat ja tas ir autentisks, vairs nav spēkā un nav pamata uzskatīt, ka arī šobrīd pieteicējs Pakistānā tiktu apcietināts. Jāņem vērā arī tas, ka pieteicējs Pakistānā nav bijis kopš 2006.gada līdz ar to viņam var būt viegli pierādīt jebkuru apsūdzību nepamatotību, ja tādas tomēr tiek izvirzītas. Turklāt tiesa nepiešķīra ticamību pieteicēja paskaidrojumiem par to, ka viņa tēvocis grib viņu nogalināt, kas mazina arī ticamību pieteicēja paskaidrojumiem par to, ka viņa tēvocis varētu vēlēties viņa apcietināšanu. Izvērtējot visus šos apstākļus kopsakarā, tiesa secina,

ka nav pietiekama pamata uzskatīt, ka pieteicējs, atgriežoties Pakistānā nonāks ieslodzījuma vietā un tur tiks spīdzināts. Līdz ar to tiesas ieskatā pieteicējam nepastāv arī smags kaitējums Patvēruma likuma 24.panta otrā punkta izpratnē.

[14.3.4] Tiesas rīcībā nav arī informācijas, kas norādītu, ka Pakistānā pieteicējam varētu rasties smagi un individuāli draudi dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā.

[14.4] Tā kā nav pamata uzskatīt, ka pieteicējs pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī varētu tikt pakļauta smagam kaitējumam, tiesa atzīst, ka nav izpildījušies priekšnoteikumi alternatīvā statusa piešķiršanai. Līdz ar to pieteikumu ir jānoraida arī daļā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par alternatīvā statusa piešķiršanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251.pantu, 254.pantu un Patvēruma likuma 31.panta ceturto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt *G.Z. (G.Z.)* pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu.

Tiesas spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese (paraksts) A.Kovaļevska

Tiesnese (paraksts) L.Paegļkalna

Tiesnese (paraksts) I.Višķere

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās rajona tiesas

tiesnese _____A.Kovaļevska

Rīgā 2012.gada 17.septembrī